

MIRJAMI PELKONEN

ASKELIA HORISONTIN TAKANA

Askelia horisontin takana

Kaikille kanssakulkijoille

Life is a walk and then you run.

Mirjami Pelkonen

Askelia horisontin takana

Books on Demand

© 2019 Mirjami Pelkonen

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi
Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa
ISBN: 978-952-80-0729-6

1.

Halusin tehdä maantieteen opintoni loppuun mahdollisimman pikaisesti. Olin pitänyt opiskelujen aikana yhteensä pari välivuotta ja matkustellut ympäri maailmaa. Alkoi tuntua siltä, että opiskelut oli jo aika saada pakettiin. Niinpä opiskelin apinan raivolla koko lukuvuoden 2008-2009. Luin, pänttäsin, kirjoitin. Maantiedettä, sosiologiaa, tiedotusoppia, matkailututkimusta, biologiaa, kehitysmaatutkimusta. Opiskelin lisää. Perusopintoja, aineopintoja, syventäviä opintoja, pääainetta, sivuainetta. Tein gradun parissa kuukaudessa.

Sitten kaikki oli tehty. Ja sitten halusin tehdä jotakin täysin muuta kuin opiskella. Ulkomaille piti taas päästä, mutta mieluiten jollakin uudella tapaa. Halusin matkustaa hitaammin kuin aikaisemmin. Olin lennellyt liikaa. Lisäksi halusin tehdä jotakin fyysisesti haastavaa. Eli tahdoin taistaa matkaa omin jaloin. Sillä kertaa paikoista ja ihmisistä viis, pääasiana olisi vain kulkea eteenpäin apostolin kyydillä. Paljon askelia ja kauas kiitos.

Olin kuullut ja lukenut Espanjassa kulkevasta Camino de Santiagon pyhiinvaellusreitistä. Ranskalaiseksi reitiksi kutsuttu versio kulki Pyreneiden vuoriston ylitse kohti länttä, Espanjan halki, Santiago de Compostelan kaupunkiin. Kulkuväylä tuntui sopivalta siihen tarkoitukseen, jonka perässä olin. Toukokuussa 2009 pakkasin isältä lainaamani limenvihreän pikkurepun, sidoin vaelluskenkieni nauhat ja läksin 800 kilometrin kävelylleni.

Ensin lentäisin Tampereelta Saksan Hahniin, jossa hyppäisin Luxemburgiin kulkevaan linja-autoon. Sieltä matkaisin rautateitä pitkin Pariisin kautta Ranskan St. Jean Pied de Portiin. Se olisi Caminon ranskalaisen reitin lähtöpiste Pyreneiden vuoriston itäpuolella. *Vamos!*

Tampere-Pirkkalan lentokenttä oli tuttuun tapaan yhtä pieni kuin edellis-

kerrallakin. Istuin ulkona kiitoradan verkkoaidan takana ja odotin lähtöä kerosiin katkua haistellen. Oli lämmin päivä, aurinko paistoi. Lentokone kerrallaan kiihdytti moottoreitaan kiitoradalla. Ääni häipyi, kone hävisi nurkan taakse. Hiljaisuus laskeutui. Kunnes jyllinä palasi taivaalta takaisin äänimaisemaan. En nähnyt, minne lentokoneet menivät. Niitä ei näkynyt enää edes taivaalla. Koneet liukenivat suoraan lentokentän varastokopin seinään.

Liikenne humisi etäisesti jossain kaukana. Aurinko lämmitti. Oli unelias olo. Voikukat kukkivat nurmikolla keltaisenaan alkukesän ensiloistossaan. Ehkä poimisin yhden niistä mukaani.

Kirjoitin matkapäiväkirjaani. Edellinen yö oli jäänyt nukkumatta. Torkuin.

Maat alkoivat vaihtua tiheään. Hahnissa ryntäsin ulos lentoasemalta suoraan Luxemburgiin menevään bussiin. Sen ikkunasta näkyi mukavia keltaisia saksalaispeltoja. Joka puolella oli ihanan vihreää. Linjuriauton radiossa soi U2, ja sitten oltiin toisessa maassa.

Alkoi olla myöhä, minulla ei ollut majapaikkaa, eikä minua huvittanut jäädä notkumaan Luxemburgin juna-aseman nurkille aamua odotellakseni. Onneksi YHA (Youth Hostels Association) oli kylvänyt mainoslehtisiään rautatieasemalle. Sänky olisi tiedossa. Ostin aseman lippuluukulta seuraavaksi päiväksi junalipun Luxemburg – Pariisi – Bayonne – St. Jean Pied de Port hintaan 157 euroa. Tieto siitä, että hinta oli alennushinta, ei juuri keventänyt mieltäni. Halvinta reittiä vaelluksen lähtöpaikkaan oli ollut hankalaa selvittää, ja kaikki vaihtoehdot olivat olleet mielestäni yhtä kalliita. Olin sitten päätenyt sillä kertaa sellaiseen ratkaisuun.

Hypäsin paikallisbussiin. Ystävällinen kuski opasti minulle tien hostellille. Lunastin erinomaisen dormisänkyni reilun yhdeksäntoista euron kohtuuhintaan ja lähdin iltakävelylle kamerani kanssa. Pimeys valtasi kaupungin. Toukokuinen iltailma Keski-Euroopassa oli kostean lämmän, ei ollut liian kuuma eikä liian kylmä. Löysin kivisiä raunionpätkiä ja kiemuraisia teitä. Kelmeät katulamput valaisivat. Jykevät linnanrauniot seisovat vartioimassa hämyisää kaupunkia. Korkealle rakennetut kolkot siltarakennelmat kulkivat ilmassa ylhäisyyksissään. Kävelin suurten kohteiden holvikaarten läpi. Kadut olivat ihmisiä vailla. Puistojen tyhjät

penkit odottivat, että joku istuisi niiden syliin. Viilentyvä iltailma tuoksui ulkomaiselta viilentyvältä iltailmalta.

Tiet veivät ajatuksiin. Yli vuoden takainen elämä maailman toisella laidalla kulki yhä mukani.

Opiskeluaikojeni toinen välivuosi oli edennyt kaverini kanssa matkailien Afrikan eteläpuolen maiden ja Australian kautta Uuteen-Seelantiin. Elämä Uudessa-Seelannissa joulukuussa 2007 ei ollut alkanut hyvin. Heti kättelyssä lentokentän tullitöitä hukkasi rakkaan sinisen telttamme kepakot. Maahan saavuttaessa koko majoite oli pitänyt luovuttaa tarkastettavaksi. Operaatiossa mahdolliset maahan ei-tervetulleet afrikkalaiset sekä australialaiset eläin- ja kasvivieraat poistettaisiin kankaiden liepeistä. Telttaa olikin makuutettu kuluneina kuukausina monien maiden maaperillä. Kello oli kaksi yöllä, kun teltan takaisin saamista vielä odoteltiin jo tyhjäksi käyneessä isossa tullihallissa. Hyvän tovin jälkeen laboratorio-sankarit saapuivat ilmoittamaan: teltan kepit olivat menneet sekaisin jonkun toisen teltan kepakoiden kanssa ja hävinneet. Asiaa selviteltäisiin uudemman kerran aamulla, joten jos voisimme ystävällisesti odottaa sinne asti.

Keskellä yötä ei ollut muuta tekemistä kuin köllähtää lentoaseman kokolattiamatolle odottamaan seuraavan päivän valkenemista. Niin näytti tekevän moni muukin. Ehkä heilläkin olivat teltan kepit hukassa. Aamun odottajia makoili pitkin lattioita. Parhaat paikat oli jo vallattu Christchurchin lentoaseman aulassa.

Keppiasia ei selvinnyt aamulla. Tikut olivat edelleen omilla tietymättömillä teillään. Lähdimme hostellille odotellaksemme parempia aikoja ja pätkäilläksemme millaisen teltan saisimme korvaukseksi entisen tilalle. Emme halunneet mitään korvikkeita.

Uudessa-Seelannissa oli kylmä, vaikka maassa olikin joulun tienoilla kesä. Ensi töikseen oli mentävä housuostoksille. Monia pöksyjä eikä mitään muutakaan tarvinnut enää kuitenkaan ostella, sillä talous oli kuralla. Lähes neljän kuukauden reissu eteläisen Afrikan maissa autoillen ja

Australian etelärannikon halki roadtrippaillen oli syönyt matkakassat ole-mattomiksi. Varsinkaan oma tilanteeni ei ollut alun perinkään matkaan lähdetessä ollut kovin hyvä, kaveri oli sentään vähän paremmin varus-tautunut. Kriittisten resurssiolosuhteiden vallitessa oli siis pakko asennoi-tua erääseen vastenmieliseen touhuun nimeltä työnhaku.

Miten siinä oli taas niin päässyt käymään? Monen kuukauden lomailu, joka oli työstäkin välillä käynyt, oli yhtäkkiä ohi ja muuttunut osaksi historian siipien havinaa, simsalabim. Kaikki rahavarannot olivat mennyt-tä kalua. Rinkan lisäksi raahattaviksi olivat ilmestyneet toverit konkurssi ja vararikko. Ei auttanut kuin aloittaa tienaus jälleen kerran alusta. Eli pisteestä nolla ja ruohonjuuritason alapuolelta.

Teltan kepakot saatiin takaisin, pankkitilit auki, pyykkiä pestyä, uudet pu-helinliittymät hankittua ja työpaikat hommattua. Oli joulukin. Joka ei kyl-läkään ollut kovin joulu. Subwayn tutun ja halvimman Veggie Delight'n tilalle investoin jouluna kuitenkin lihapullaleivän. Jälkipalaksi nautin Tim Tam-suklaakeksejä. Jouluaateria oli sinä vuonna sitten siinä. Kävimme myös kirkossa kuuntelemassa epävireistä trumpetin törinää ja muita juhla-perinteitä.

Sitten suuntasimme töihin turistikorpeen. Matkasimme bussilla Uu-den-Seelannin Eteläsaaren kuuluisaan ja kaukaiseen kolkkaan. Tie sinne kulki halki lumihuippuisten vuorten ja ohi kirkkaana loistavien heleäntur-koosien järvien. Välillä tien tukkivat paksuturkkiset lammaslaumat. Ajoimme aukeiden laaksojen ja vesiputousten reunustamien metsiköiden läpi, nauhoina kiemurtelevia teitä pitkin. Näkyi pitkiä valkeita pilviä ja kirkkaan sinistä taivasta. Lopulta etenimme läpi vuoren solan korkean su-muisen ja sateisen, tunnelin toiselle puolelle alas rantaan meren laskeu-tuen.

Saavuimme vuorten syliin, vuoron rannalle. Pitkän ja kiemuraisen tien kaukaiseen päähän. Umpikujaan. Josta lähimpään kylään oli matkaa 120 kilometriä. Vuorten sillä puolella taivas roikotti paksuja raskaita pilviään ja vihmoi vettä niskaan. Erimaailman metsät ympärillä tihkuivat vihreää kosteuttaan. Metsät olivat sammaleisia ja tarunhohtoisia. Satukirjasta re-vityt maisemat jatkuivat toisensa perään yhtenä fantasiakertomuksena.

Näkymättömät hobitit, trollit, haltijat ja menninkäiset hiippailivat pitkin metsiköitä. Mielikuvitusolennot lymyilivät harmaaseinämaisten vuorten takana. Sinertävät purot syöksivät hyistä vettä kivistä reittiään pitkin kuohuten. Jättiläismäiset saniaiset levittelivät lehtiään, eriskummallisten kasvien päälylstämät puut ojentelivat oksiaan. Ympärillä leijui viileä hämähä.

Sumu seilasi vuonossa. Harmaana se leijaili ja kuljeskeli, paikkaansa etsien. Usva verhosi vieressä kohoavat jylhät kallioseinämät, kadottaen kaukaisemmat vuoret huippuineen. Pilvet velloivat levottomina, kulkivat edestakaisin kuin eksyneet. Vuonossa aaltoili sumunkostea harmaus. Mitä pahaa ilma enteili?

Kunnes aurinko alkoi paistaa täydeltä terältään siniseltä kirkkauden taivaalta. Se valaisi jyrkkäseinäiset vuoret ja korkeuksissa loistavat valkohehkuiset jäätiköt. Siinä vuono makasi kaikessa kimmeltävässä avaruudessaan ympärillä kohoavien pystysuorien seinämien välissä.

Ilma siellä oli täynnä helikopterien pörinää ja lentokoneiden surinaa. Laivat seilasivat pitkin vuonon reunuksia ja vesiputouksien laitamia. Turistit ihmettelivät Vuonomaan luonnon nähtävyyksiä. Se oli ilmiselvästi ihmemaa vailla vertaa. Ja taivaalliseksi se vasta muuttuisikin sen jälkeen, kun kaikki bussilastilliset ryhmämatkalaisia sekä autokuormalliset ja vuokrakärrylliset omatoimimatkailijoita olisivat kaikonneet päiväreissuiltaan kauas pois matkoihinsa.

Jäljellä oli tuolloin vain luonnon mykistävä kauneus ja hiljaisuus. Se tunkeutui sydämen pohjukkaan asti. Siellä saisimme olla, elää ja asua.

Aamuni Luxemburgissa alkoi runsaalla hostelliaamiaisella, jonka jälkeen kipitin takaisin rautatieasemalle *gare*-kylttejä seuraillen. Juna Pariisiin lähti kello 8.10. Aikaisempi oli ollut täyteen buukattu, mutta onneksi olin saanut ostettua lipun seuraavaan. Ihmettelin, että kuinka kauan etukäteen liput oli siinä maassa ja maanosassa oikein hankittava. Lisäksi epäilin kohtaavani illan päätteeksi ongelmia, koska juna olisi vaellukseni aloituspaikkana toimivassa St. Jean Pied de Portissa vasta puoli kahdeksan aikaan. Tällöin kylän kaikki budjettimajatalot olisivat luultavasti jo täynnä vaeltajia, enkä ollut varannut majoitusta etukäteen.

Juna lipui Pariisiin. Saavuin ensimmäistä kertaa elämässäni Eiffel-tornin näköpiiriin. Näky oli vain livahtaa kokonaan silmiäni sivu viettäessäni aikaa juuri kyseisenä hetkenä junan vessassa. Pariisiin tutustumiseni rajoitui sillä kertaa muutenkin lähinnä ajeluun metrolla Gare de Eastilta Gare de Montparnasselle. Lipun osto oli hankalaa, sillä automaatti ei puhunut muuta kuin ranskaa, jota minä en taitanut. Ystävällinen takanajonottaja pelasti kielitaidottoman. Ilmaisin ongelmani laitteen englantia puhumattomuuden suhteen, jolloin auttaja lausui nolona: ”Maybe they will change it”. Ei minun takiani sentään tarvitsisi.

Halusin Pariisiin joskus uudestaan enemmän ajan ja rahan sekä seuran kanssa. En yksin ja matti kukkarossa. Olin kuitenkin tyytyväinen senkerlaiseen vilahdukseen tuosta maailmanluokan kaupungista, joka herättää niin paljon mielikuvia lähes meissä jokaisessa. Niin lyhyen visiitin perusteella en voinut todistaa omia mielikuviani oikeiksi tai vääriksi. Paitsi että Pariisiin saapuvassa junassa olin kokenut hetken sellaista yllätyksellistä ”pariisilaisuutta” kuin olin ehkä odottanut kokevani, mutten olisi ikinä osannut arvata, että mitä se käytännössä kuitenkaan olisi. Eräs junassa sei-

sonut tavallisen fiksun näköinen mies oli nimittäin yhtäkkiä kaivanut kassistaan pienen suikulaisten lasiputelin, josta hän oli alkanut levitellä valkoisella tikulla parfyymiä korvansa taakse. Minusta se oli näyttänyt hyvin ”pariisilaiselta”. En ollut ainakaan nähnyt sellaista toimintaa missään muualla julkisissa kulkuvälineissä siihen mennessä. Jos minun oli joskus tarkoitus nähdä miehen sivelevän itseään hajuvedellä junassa, siihen sopiva paikka oli juuri Pariisi. Toinen mielestäni pariisimaista tunnelmaa junaan luonut asia oli ollut se, että eräs nainen oli tunkeutunut junaan suuren taulun kanssa. Lisäksi hänellä oli ollut kannettavanaan pari ajan patinoimaa, erittäin vanhanaikaista matkalaukkaa. Kyllä oli taiteellista ja pariisilaista. Muita junahavaintojani olivat esimerkiksi: ranskalaismiehillä oli kivannäköisiä ylähuulia ja junan vessapaperi oli vaaleanpunaista. Se oli ihan mukavaa.

TGV:llä matkailu jatkui selkä menosuuntaan ja katse taaksepäin matkaten. Olisin istunut välillä mieluummin toisinkin päin.

Tuntui hyvältä, että matkallani oli sillä kertaa jokin selkeä pää tai häntä. Ehkä se selviäisi lopuksi, kumpi oli kyseessä. Oli selvää, että tulevien viikkojen aikana tulisin vain kävelemään yhteen suuntaan. Muuta minun ei tarvitsisi tehdä. Aivot voisin ripustaa narikkaan. Halusin siltä reissulta ainoastaan yhtä asiaa: kävellä Santiago de Compostelaan tai ehkä jopa Atlantin rannalle Finisterran kaupunkiin asti. Ajatukset saivat tulla, jos olisivat tullakseen, mennä, jos olisivat mennäkseen. Monenlaista ehtisin mielessäni varmasti jauhtaa. Mutta se saisi tapahtua kävelyn ehdoilla, joka oli tulevan reissun tärkein tapahtuma, päämäärä ja määränpää.

Odotin mielenkiinnolla sitä, että millaista porukkaa polun päällä tapaisin. Millaisin motiivein ihmiset olisivat liikkeelle lähteneet? Sillä kyllä kai jokin liikkeelle paneva voima täytyi olla takana, jos henkilö lähti tai valtamaan 800 kilometrin matkaa, vapaaehtoisesti. Arvelin törmääväni erilaisiin ihmisryhmittymiin: kulttuuri-ihmiset ja historiafriikit. Urheilijat. Uskovaiset. Jotain muuta suuntaa elämälleen hakevat, tai jonkinlaista valaistusta tai edes vähän kirkastusta tavoittelevat. Masentuneet, oudot ja kummalliset. Sellaiset, jotka eivät ole muutakaan keksineet kuin lähteä patikoimaan Espanjan halki. Tyypit, joilla on liikaa ylimääräistä aikaa. Ne, jotka ovat järjestämällä järjestäneet tuota aikaa itselleen suuren haa-

veensa toteuttamista varten. Riippuisi luultavasti päivästä, että mihin jengiin itse kukin tuntisi kuuluvansa.

Bayonnen rautatieaseman liepeillä kuvioihin alkoi ilmaantua erehtymättömästi pyhiinvaeltajan näköisiä kulkijoita, paljon. Vaellusmaastot lähes tyivät. Ja niin katkolahjehousut, pikkureput, vaelluskengät ja vaellussauvat astelivat näköpiiriini tulevan kuukauden ajaksi. Bayonnessa pitkä juna vaihtui yhden vaunun kokoiseksi kulkupeliksi. Sen junan matkustajakunta koostui yksinomaan vaeltajista. Ylähyllyt täyttyivät pikkurinkoista ja -repuista. Joukossa oli myös yksi mielestäni aivan Audrey Tautoun näköinen patikoija.

St. Jean Pied de Portin pikkuruiselle juna-asemalle saavuttaessa alkoi hillitön kilpajuoksu kohti pyhiinvaeltajien toimistoa. Ensimmäiset kiitäjät olivat ilmeisen varmoja sekä suunnistaan että askelistaan. Koko loppujunnallinen vaeltajia seurasi heidän kannoillaan toisiaan ohitellen. Se oli esimakua tulevasta petipaikan metsästyksestä seuraavien viikkojen aikana. Onneksi olin nopsajalkainen, joten vältyin suuremmalta jonotukselta toimistossa. Toimistosta sain pyhiinvaeltajan passin. Se oli vihkonen, johon tulisin keräämään matkani aikani *selloja* eli leimoja yöpymispaikoista ja muista matkanvarren leimoja myöntävistä paikoista. Niiden perusteella minun voitaisiin sitten uskoa kulkeneen koko reitin omien jalkojeni avulla. Pääte pisteessä voisin lunastaa todistuksen suorittamastani marssista.

Majoittauduin ensimmäiseen *aubergueen* kymmenen euron hintaan. Majatalon edustalle oli kerääntynyt porukkaa, ja meininki oli hyvännäköinen. Lyöttäydyin seuraan. Siihen ilmaantui myös junan Audrey Tautou. Piirit olivat näköjään pienet. Työnsä juuri jättänyt italiatar, uuden edessä. Pian lähdin katselemaan kylää, toiset jäivät turisemaan.

Aamulla majatalossa herääminen oli kiellettyä hommaa ennen seitsemää, kertoi ohjeistus seinällä. Heti tuon kellon lyömän jälkeen alkoi hulabaloo. Rynnistin itsekin baanalle ja nielin viimeiset ruisleipäni matkalla. Halusin äkkiä etumatkaa.

Sää oli mitä parahultaisin ensimmäisen vaelluspäivän kunniaksi, ei tosin mitenkään erityisen aurinkoinen. Vain ihmispaljous reitillä oli jotakin järkyttävää. En ollut odottanut mitään yksin samoilua, mutta suoranaiset

vaeltajien jonomuodostelmat olivat sentään hieman yllättäviä.

Reitti kulki idyllisesti kumpuilevissa maalaismaisemissa Pyreneiden rinteillä. Siellä täällä törrötti valkoisia oranssikattoisia maalaistaloja, karja laidunsi leppoisasti laitumillansa. Kippuraiset tiet luikertelivat kukkuloiden lomassa. Ne veivät yhä ylemmäs kohti Ranskan ja Espanjan rajamaita.

Ensimmäisten päivien Pyreneiden ylitystä oli hehkutettu koko reitin vaativimpana osuutena. Kasvillisuus harveni vähitellen. Pilvet tulivat yhä lähemmäksi, kunnes olin niiden ympäröimänä itsekini. Joka puolella oli kosteaa sumua, näkymät olivat kadonneet. Usvan seassa lepäsi muhkeaturkkisia paksusarvisia lampaita. Toisaalla lököttelivät hevoset kaviollisine tovereineen. Vilu hiipi jäseniin. Oli parempi pitää yllä kohtalaista vauhtia.

Aamun yleisöryntäys oli päivän mittaan hajaantunut, ja siellä täällä näkyi etääntyviä selkiä. Ohitin hitaampia kulkijoita ja pohdiskelin joidenkin sangen suurikokoisten henkilöiden aikomuksia taivaltaa koko reitti. Päivän edetessä Pyreneiden harja taittui, ja polku kääntyi alamäkeen. Sumu hälveni, aurinko alkoi paistaa täysin palkein. Enää joitakin satunnaisia pilvenriekaleita kulki siellä täällä. Maisemat olivat häikäisevän kauniit. Jalkani kävivät niin kuin ne olisi tehty käveltäviksi juostaviksi liikutettaviksi. Puhkuin intoa kulkemisen riemusta upeissa vuorimaaismissa. Jossakin näkyi pieniä valkoisia lumiläiskä, muuten maisemaa hallitsivat puut, pusikot ja karu kivinen maa sekä sininen taivas. Se oli elämää. Ilo täytti pohkeet varpaat reidet ja vei minua eteeneteeppäin.

Etukäteisvaroitusten perusteella olin varautunut huomattavasti rankempiin nousuihin kuin mitä käytäntö asfalttitiellä tai selkeällä soratiellä ja mitä parhaimmilla poluilla talsien ensimmäisenä päivänä tarjosi. Mielestäni reitissä ei ollut siihen mennessä ollut yhtään mitään vaativaa. Pyreneiden ylitys oli ollut helppo nakkimakkara ensimmäisen kävelypäivän ja makeiden maisemien innoittamalle vaeltajalle. Jos tuo nousu oli matkan pahin kohta, taitaisi loppuvaellus olla lasten leikkiä.

Olin selvittänyt ensimmäisen päivän osuuden jo puoli kahdelta iltapäivällä. Saavuin Roncesvallesiin, jossa *refugio*, eli paikallinen majatalo, aukeaisi vasta neljältä. Koska kello oli niin vähän, harkitsin jatkamista

saman tien eteenpäin. Mutta ehkä ensimmäisenä päivänä ei kannattanut hötkyillä liikojia. Energiat olivat tietysti alkumatkassa kohdillaan, mutta liiallinen kiitolaukka heti kärkeen voisi kostautua ikävällä tavalla myöhemmin. Vaikka toisaalta olen sitä mieltä, että silloin on mentävä, kun siltä tuntuu. Ja jos tuntuu, että haluaa mennä täysillä, niin antaa sitten mennä. Hitaammin ehtisi taapertaa myöhemminkin.

Päätin yöpyä Roncesvallesissa. Majatalo kylässä oli iso. Makuusali oli julmetun kokoinen kivinen halli täynnä rautaisia kerrossänkyjä. Näytti niin kuin kirkosta olisi tehty jättiläismäinen makuuhuone. Pohdin tulevan yön kuorsauskonsertin desibelimääriä. Kävelijöitä tuli ja meni, ihmiset ripustivat pyykkejään sänkyihinsä, penkoivat reppujaan, paikkasivat rakkoisia varpaitaan, söivät eväitään. Makuusaliin mahtui nukkumaan satoja vaeltajia. Suihkujono oli sen mukainen. Suihkuja oli kaksi kappaletta per sukupuoli. Onneksi ehdin taas jonon kärkeen, vaikka samalla totesin, että sillä menolla jaksaisin suihkuilla ehkä joka kolmas päivä.

Selvisin suihkuhässäkästä ja lähdin käyskentelemään ulkosalle. Meinin kylän kirkkoon. Ymmärsin yhtäkkiä, miksi pyhiinvaellus oli pyhiinvaellus: koska joka paikassa muualla, niin poluilla kuin majapaikoissa, ruokapaikoissa ja kaikkialla, oli niin hirveä hälinä, että oli yksinkertaisesti pakko mennä kirkkoon, mikäli halusi olla edes hetken rauhassa.

Istahdin penkkiin. Kirkko oli tyhjä ja hämärä. Kunnes yhtäkkiä ovi pamahti ja joku räpsäytti valot päälle. Harmaahiuksinen mies asteli sisälle kameransa kanssa, nenäänsä tuhisten. Mies seisahtui paikoilleen, tähtäsi, laukaisi. Kirkko välähti. Hän siirtyi seuraavan Jeesuksen luo. Mies oli vakava, hänellä oli lyhythihainen kauluspaita, valkoharmaaraitainen villaliivi ja hapsottava tukka. Mies käveli pois päin, kohdensi ja ampui taas salaman. Istahti sitten etupenkkiin, edelleen nenäänsä tuhisten. Pian mies nousi, meni ja irrotti narun, jonka tarkoitus oli estää pääsy alttarille. Hän kapusi korokkeelle zoomaamaan säihkyvää Neitsyt Mariaa. Ja sokaisi hänet.

Tuhinaa. Mies polvistui. Asteli pois. Ovi pamahti kiinni hänen takanaan. Hiljaisuus.

Uskonolla oli selvästi tarkoituksena. Seuraavat tulijat astuivat sisään kolistellen tullessaan. Istuin ja ihmettelin. Kamerat raksuivat. Montako kertaa valokuvaajat tulisivat niitäkin Jeesus- ja Maria-kuviaan myöhemmin katselemaan?

Illalla tuossa samassa Roncesvallesin kirkossa oli pyhiinvaeltajien messu. Katolilaiset espanjankieliset julistukset eivät avautuneet minulle, mutta en ollutkaan minkään uudenlaisen uskonhurmion etsimisen perässä. Olin kävelyllä. Menin silti mielenkiinnosta messuun. Meniväthän sinne lähes kaikki muutkin paikkaan sinä päivänä taivaltaneet ja matkansa aloittaneet. Halusin nähdä ja kokea homman ilmapiirin tuona hetkenä, pitkän vaelluksen lähtöportilla. Ja ei kai pienestä siunauksesta olisi haittaa minunkaan matkalleni. Kirkossa vain tuli monesti niin lohduton olo.

Audrey Tautuoukin oli saapunut kylään. Hän kulki nuoren rempseän australialaisen surffarin näköisen miehen seurassa. Parivaljakko istui messussa muutaman rivin päähän eteeni. Mustien lyhyiden italialaishiuksen vieressä lainehti vaalea aussisurffitukka. He olivat jo löytäneet toisensa.

Askelia horisontin takana jatkuu siitä mihin Siellä missä jossakin -kirja päättyi. Reissutarinoissa kuljetaan taas metrotunneleissa ja moottoriteillä, kinttu-poluilla, kylänraiteilla ja kadonneiden reittimerkintöjen perässä.

Kirja vie sinne missä vaelluspolut ovat mutaisia, mutkaisia ja mäkisiä. Tulivuoret tupruttavat, suurkaupunkien valot vilkuttavat, aallot loiskivat. Vastaan tulee piikkilanka-aitoja, pilviä ja pystysuoria seinämiä. Musikaaleja ja maailmanloppu. Sekä asennetaan yksi rakkauslukko.

Niin kauanhan tässä maailmassa ei olisi hätää, kun polkuja ja teitä riittäisi. Siihen asti oli riittänyt. Mitä sitten, jos ei enää riittäisi?

”Ei varmasti kukaan muu pystyisi suunnistamaan yhtä päin honkia ja huijaamaan itseään niin hyvin niin väärään suuntaan kuin minä.”

”Ensimmäiset vilkaisut ympärille uudessa maassa kertoivat, että kaikki kyltit puhuivat pelkkää sydänkäyrää ja joka puolella oli vain miehiä.”

”Reggae jumputti puskurissa ja takakontissa niin, että tärisytti. Tuuli hulmusi avoimista ikkunoista. Sini-senä kimaltava meri lähestyi.”

